

Komentaras

2015 02 05

ECB padėjo tašką Graikijos vyriausybės populistiniam blefui

Europos centrinis bankas (toliau - ECB) pagaliau parodė Graikijai, kas čia diktuoja sąlygas netikėtai priimdamas sprendimą, kad Graikijos vyriausybės vertybiniai popieriai – nebetinkamas užstatas bankų finansavimui ECB. Toks ECB žingsnis sugriovė Graikijos valdžios slaptą planą, kad ši galės pamindama ES fiskalinės drausmės taisykles ir toliau mėgautis palankiomis finansavimosi regione galimybėmis.

Tuo tarpu Graikijos centriniam bankui teks pačiam užtikrinti šalies bankinės sistemos likvidumą tol, kol šalies vyriausybė negrįš prie tarptautinių skolintojų reikalaujamo struktūrinių reformų kelio. Toks ECB sprendimas lokalizavo Graikijos bankų sektoriaus likvidumo problemas ir riziką pačioje šalyje bei pablogino skolinimosi sąlygas Graikijos bankams. O likvidumo šalies bankams jau reikia dabar, nes indėlininkai, laimėjus Syrizos partijai, jau masiškai atsiiminėja indėlius.

Populistiniais lozungais rinkimus laimėjusi Syriza planavo nebepratęsti finansinės pagalbos programos su tarptautiniais skolintojais (Tarptautiniu valiutos fondu, Europos komisija ir ECB) ir padėti tašką fiskaliniam diržų veržimuisi. Dar nespėjęs apšilti valdžioje kojų ministrų kabinetas paskelbė apie minimalios algos kėlimo planus, privatizacijos stabdymą, darbo vietų skaičiaus viešajame sektoriuje didinimą ir finansinę paramą nepasiturintiems. Tokie pažadai švaistytis ne savo jėgomis uždirbtais pinigais užrūstino kitas Eurozonos nares, ypač Vokietiją.

Tačiau Syrizos blefui Graikijoje atėjo galas, o Syrizos išpūstas derybinės galios burbulas sprogo. Europos institucijos puikiai supranta, kad bet kokios nuolaidos Graikijai gali paskatinti populistines jėgas ir kitose periferinėse šalyse – Italijoje, Ispanijoje, Portugalijoje. O tai visiškai nepakeliui siekiams atkurti šių šalių konkurencingumą, suefektyvinti viešąjį sektorių bei paskatinti ekonomikos vystymąsi. Tad ši ECB žinutė labai aiški: derybos dėl finansavimo užtikrinimo yra įmanomos tik mainais į klusnų struktūrinių reformų vykdymą.

ECB sukurta žemų palūkanų normų aplinka periferinių šalių reformoms yra ypač palanki. ECB laidavimo užtikrintas rinkų pasitikėjimas ir žemi skolų refinansavimo kaštai sudaro puikią progą išsikuopti, spręsti vidaus problemas bei atkurti konkurencingumą. Deja, toli gražu ne visos tuo sugeba pasinaudoti, o priešingai, pavargo ir vėl reikalauja naujos placebo tabletės, atidėdamos galvos skausmą dėl neveiksnaus ūkio tolyn į ateitį.

Indrė Genytė-Pikčienė

Vyriausioji analitikė

Mob. tel. +370 620 78373

Ekonominių tyrimų departamentas | Rinkų tarnyba